

ЗАКОН

О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О ПОРЕЗУ НА ДОХОДАК ГРАЂАНА

Члан 1.

У Закону о порезу на доходак грађана („Службени гласник РС”, бр. 24/01, 80/02, 80/02-др. закон, 135/04, 62/06, 65/06-исправка, 31/09, 44/09, 18/10, 50/11, 91/11-УС, 93/12, 114/12-УС, 47/13 и 48/13-исправка), после члана 15а додаје се члан 15б, који гласи:

„Члан 15б

За физичка лица - резиденте Републике који су упућени у иностранство ради обављања послова за правна лица - резиденте Републике, основицу пореза на зараде чини исплаћени новчани износ зараде за извршени рад.”

Члан 2.

После члана 33. додаје се члан 33а, који гласи:

„Члан 33а

Предузетник који порез плаћа на стварни приход од самосталне делатности може да се определи за исплату личне зараде.

Личном зарадом из става 1. овог члана, у смислу овог закона, сматра се новчани износ који предузетник исплати и евидентира у пословним књигама као своје месечно лично примање увећан за припадајуће обавезе из зараде.

Предузетник из става 1. овог члана који се определи за исплату личне зараде, дужан је да у писаном облику достави обавештење надлежном пореском органу о свом опредељењу да врши исплату личне зараде.

Обавештење из става 3. овог члана доставља се најкасније до 15. децембра текуће године за период од 1. јануара наредне године.

Предузетник који се определи за исплату личне зараде, овакво опредељење не може да мења током пореског периода.

Ако се предузетник определи да престане са исплатом личне зараде, дужан је да о томе у писаном облику достави обавештење надлежном пореском органу до 15. децембра текуће године.

У случају из става 6. овог члана, предузетник од 1. јануара године која следи години у којој је доставио обавештење надлежном пореском органу није дужан да врши исплату личне зараде.”

Члан 3.

У члану 37а став 1. тачка 2) тачка на крају замењује се тачком и запетом.

После тачке 2) додаје се тачка 3), која гласи:

„3) обрачунати и плаћени доприноси за лично обавезно социјално осигурање по основу самосталне делатности ако се предузетник није определио за исплату личне зараде.”

Став 2. брише се.

Члан 4.

У члану 83. став 3. брише се.

Досадашњи ст. 4. до 6. постају ст. 3. до 5.

У досадашњем ставу 6, који је постао став 5, после речи: „добитак” додају се запета и речи: „осим код класичних игара на срећу”.

Члан 5.

У члану 85. став 1. тачка 9) речи: „прикупљања и продаје шумских плодова и лековитог биља,” бришу се.

Тачка 16) мења се и гласи:

„16) сви други приходи који нису опорезовани по другом основу или нису изузети од опорезивања или ослобођени плаћања пореза по овом закону, осим прихода од продаје пољопривредних и шумских производа, односно плодова и лековитог биља које остваре физичка лица:

(1) носиоци пољопривредног газдинства;

(2) која доприносе за обавезно социјално осигурање плаћају по решењу у складу са законом којим се уређују доприноси за обавезно социјално осигурање;

(3) корисници пољопривредне пензије.”

После става 4. додаје се нови став 5, који гласи:

„Изузетно од става 3. овог члана, опорезиви приход из става 1. тачка 16) овог члана, који физичко лице оствари од продаје пољопривредних и шумских производа, односно плодова и лековитог биља, чини бруто приход умањен за нормиране трошкове у висини од 90%.”

Досадашњи ст. 5. до 8. постају ст. 6. до 9.

У досадашњем ставу 8, који је постао став 9, речи: „као и физичко лице по основу прикупљања и продаје секундарних сировина, шумских плодова и лековитог биља,” бришу се.

Члан 6.

У члану 94. став 1. после речи: „пореза,” додају се речи: „односно опредељење да ће исплаћивати личну зараду,”.

Члан 7.

У члану 99. став 1. тачка 2) мења се и гласи:

„2) приходе од ауторских права, права сродних ауторском праву и права индустријске својине, ако је исплатилац прихода правно лице или предузетник;”.

Члан 8.

У члану 100а став 2. мења се и гласи:

„Ако исплатилац прихода нема обавезу да обрачуна и плати порез по одбитку, обавезу утврђивања и плаћања пореза самоопорезивањем има обвезник који остварује зараде и друге приходе у или из друге државе, код дипломатског или конзуларног представништва стране државе, односно међународне организације или код представника и службеника таквог

представништва, односно организације, као и у другом случају када исплатилац прихода нема обавезу да обрачуна и плати порез по одбитку."

Члан 9.

У члану 101. после речи: „дан исплате прихода" додају се запета и речи: „осим ако овим законом није друкчије прописано".

Члан 10.

У члану 103. став 1. мења се и гласи:

„За приходе од капитала по основу камате, банка је дужна да обрачуна и плати порез по одбитку у моменту исплате камате, укључујући и приписивање камате, односно да плати обрачунати порез најкасније првог наредног дана када ради платни промет ако у моменту исплате камате, укључујући и приписивање камате, платни промет није радио."

Члан 11.

У члану 104. реч: „нерезидентно" брише се.

Члан 12.

У члану 114. додаје се став 2, који гласи:

„Изузетно од става 1. овог члана, предузетник који води пословне књиге месечну аконтацију пореза плаћа у року од 15 дана по истеку сваког месеца."

Члан 13.

Предузетник који порез плаћа на стварни приход од самосталне делатности, а који се определи да у 2014. години исплаћује личну зараду, дужан је да у писаном облику достави обавештење надлежном пореском органу о свом опредељењу да врши исплату личне зараде закључно са 31. јануаром 2014. године.

Члан 14.

Одредбе члана 3. став 1. и чл. 5, 6, 8, 9. и 10. овог закона примењиваће се од 1. јануара 2014. године.

Члан 15.

Овај закон ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије".

О Б Р А З Л О Ж Е Њ Е

I. УСТАВНИ ОСНОВ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Уставни основ за доношење овог закона садржан је у члану 97. тач. 6. и 15. Устава Републике Србије, којим је предвиђено да Република Србија уређује и обезбеђује, поред осталог, порески систем и финансирање остваривања права и дужности Републике Србије, утврђених Уставом и законом.

II. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

• Проблеми које Закон треба да реши, односно циљеви који се Законом постижу

Предложена законска решења имају за циљ прецизирање основице пореза на доходак грађана по основу зараде за физичка лица - резиденте Републике Србије која су од правног лица - резидента Републике Србије упућена на рад у иностранство, као и уређење пореског третмана прихода од продаје пољопривредних и шумских производа, односно плодова и лековитог биља, које остваре одређене категорије физичких лица.

Поред тога, разлог за доношење овог закона је прецизирање начина опредељења предузетника за утврђивање пореске обавезе по систему исплате личне зараде (време достављања обавештења надлежном пореском органу), као и прописивање могућности да се у случају исплате прихода од капитала по основу камате у моменту када платни промет није радио, порез по одбитку може платити првог наредног дана када ради платни промет.

Остале предложене измене односе се на правнотехничка и терминолошка прецизирања у закону.

• Разматране могућности да се проблеми реше и без доношења Закона

Имајући у виду да је реч о елементима система и политике јавних прихода који се, сагласно одредбама Закона о буџетском систему („Службени гласник РС”, бр. 54/09, 73/10, 101/10, 101/11, 93/12, 62/13 и 63/13-исправка), уводе законом, то значи да се измене и допуне тих елемената могу вршити само законом. Према томе, како се материја која се уређује овим законом односи на опорезивање прихода грађана и спада у законодавну регулативу, није разматрано, нити је било основа за разматрање њеног уређења другим законом или подзаконским актом.

• Зашто је доношење Закона најбољи начин за решавање проблема

С обзиром да се ради о законској материји, одређена постојећа законска решења једино је и могуће мењати и допуњавати доношењем закона, тј. изменама и допунама закона.

Уређивањем порескоправне материје законом даје се допринос правној сигурности и обезбеђује јавности доступност у погледу вођења пореске политике, с обзиром да се закон као општи правни акт објављује и ствара једнака права и обавезе за све субјекте који се нађу у истој порескоправној ситуацији.

III. ОБЈАШЊЕЊЕ ОСНОВНИХ ПРАВНИХ ИНСТИТУТА И ПОЈЕДИНАЧНИХ РЕШЕЊА

Уз члан 1.

Предлаже се да основицу пореза на зараду за физичка лица - резиденте Републике Србије упућене на рад у иностранство ради обављања послова за правна лица - резиденте Републике чини исплаћени новчани износ зараде за извршени рад.

Уз члан 2.

Новододатим чланом врши се прецизирање обавезе за предузетника који порез плаћа на стварни приход од самосталне делатности, у случају када се определи за исплату личне зараде. Тада је дужан да у писаном облику достави обавештење надлежном пореском органу о свом опредељењу да врши исплату личне зараде. Обавештење доставља најкасније до 15. децембра текуће године за период од 1. јануара наредне године, с тим да тај предузетник опредељење не може да мења током пореског периода и дужан је да га користи до истека пореског периода, односно календарске године.

Уз члан 3.

Предлаже се допуна члана 37а Закона о порезу на доходак грађана („Службени гласник РС”, бр. 24/01, 80/02, 80/02-др. закон, 135/04, 62/06, 65/06-исправка, 31/09, 44/09, 18/10, 50/11, 91/11-УС, 93/12, 114/12-УС, 47/13 и 48/13-исправка - у даљем тексту: Закон) у делу који се односи на признавање расхода у пореском билансу, у смислу да се за предузетнике који воде пословне књиге у расходе у пореском билансу, поред износа исплаћене личне зараде и трошкова службеног путовања до износа из члана 18. став 1. тач. 2) до 4) Закона, признају и обрачунати и плаћени доприноси за лично обавезно социјално осигурање по основу самосталне делатности ако се предузетник није определио за исплату личне зараде, већ месечне аконтације пореза плаћа на опорезиву добит.

Уз члан 4.

Предлаже се прецизирање одредбе члана 83. Закона, која се односи на опорезивање прихода од игара на срећу. Наиме, предложено је брисање одредбе става 3. тог члана Закона, с обзиром да одредба није применљива на игре на срећу са више комбинација, док се одредба става 6. мења у смислу да се умањење за износ уплате на основу које је појединачно остварен одбитак, не односи на добитак код класичних игара на срећу.

Уз члан 5.

Предложеном изменом члана 85. Закона прецизно се уређује да се порез на друге приходе не плаћа на приходе од продаје пољопривредних и шумских производа, односно плодова и лековитог биља које остваре таксативно наведене категорије физичких лица.

Новододати став 5. овог члана Закона односи се на висину нормираних трошкова који се признају код утврђивања опорезивог прихода као пореске основице по основу прихода који од продаје пољопривредних и шумских производа, односно плодова и лековитог биља остваре она физичка лица која не спадају у категорију лица из подтач. (1) до (3) тачка 16) став 1. тог члана Закона, а која немају обавезу по основу пореза на доходак грађана на предметни приход (носиоци пољопривредног газдинства; лица која доприносе за обавезно социјално осигурање плаћају по решењу у складу са законом којим

се уређују доприноси за обавезно социјално осигурање; корисници пољопривредне пензије).

Предлаже се да право на умањење обрачунатог пореза за 40% имају само физичка лица која остваре приход од рада као чланови омладинске или студентске задруге, уколико су млађа од 26 година живота и ако се налазе на школовању у институцијама за средње, више и високо образовање.

Уз члан 6.

Врши се прецизирање у одредби члана 94. став 1. Закона, у смислу да је предузетник који у току године започне обављање самосталне делатности, дужан да поднесе пореску пријаву у којој ће, поред осталог, унети податак у вези са опредељењем да ће исплаћивати личну зараду у наредном пореском периоду.

Уз члан 7.

Предложена је измена члана 99. став 1. тачка 2) Закона у циљу правнотехничког прецизирања текста.

Уз члан 8.

Предложеном изменом члана 100а став 2. Закона врши се прецизирање одредбе у смислу појашњења случајева у којима се примењује принцип самоопорезивања прихода физичких лица.

Уз члан 9.

Врши се прецизирање одредбе члана 101. Закона, која се односи на правни институт пореза по одбитку.

Уз члан 10.

Предложеном изменом члана 103. став 1. Закона прецизира се начин утврђивања и плаћања пореза по одбитку за приходе од капитала по основу камате коју физичком лицу исплаћује банка, односно чије приписивање врши, тако што се прецизира да порез по одбитку плаћа најкасније првог наредног дана када ради платни промет уколико у моменту исплате камате, укључујући и приписивање камате, платни промет није радио.

Уз члан 11.

Предложеном изменом члана 104. Закона врши се усаглашавање са законом којим се уређује опорезивање добити правних лица у смислу да се порез по одбитку обрачунава и наплаћује и у случају када предузетник исплаћује приход домаћем правном лицу по основу откупа секундарних сировина.

Уз члан 12.

Предложеном изменом члана 114. Закона врши се прецизирање рока за плаћање месечне аконтације пореза на приход од самосталне делатности.

Уз члан 13.

Предлаже се да је предузетник који порез плаћа на стварни приход од самосталне делатности, а који се определи да у 2014. години исплаћује личну зараду, дужан да у писаном облику достави обавештење надлежном пореском органу о свом опредељењу да врши исплату личне зараде закључно са 31. јануаром 2014. године.

Уз члан 14.

Предлаже се да се одредбе члана 3. став 1. и чл. 5, 6, 8, 9. и 10. овог закона примењују почев од 1. јануара 2014. године.

Уз члан 15.

Предлаже се да овај закон ступи на снагу наредног дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

IV. ПРОЦЕНА ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА ПОТРЕБНИХ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ЗАКОНА

За спровођење овог закона није потребно обезбедити додатна средства у буџету Републике.

V. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА ПО ХИТНОМ ПОСТУПКУ

Разматрање и доношење закона по хитном поступку, предлаже се у складу са чланом 167. Пословника Народне скупштине („Службени гласник РС”, број 20/12-пречишћен текст). Доношење овог закона по хитном поступку неопходно је ради несметаног рада органа и организација чије се функционисање финансира из буџета Републике Србије.

VI. СТУПАЊЕ НА СНАГУ ПРЕ ОСМОГ ДАНА ОД ДАНА ОБЈАВЉИВАЊА У „СЛУЖБЕНОМ ГЛАСНИКУ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ”

Уставни основ за ступање на снагу Закона пре осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”, садржан је у члану 196. став 4. Устава Републике Србије.

Потребно је да Закон ступи на снагу наредног дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије” јер постоје нарочито оправдани разлози фискалне природе који се огледају у остваривању циљева фискалне консолидације Републике Србије.